

החלטה מעוררת סלידה ומחררת ריב בעם

הוחלט לבטל נוכחותו של הרבצ"ר בטכס השבעת החיילים בכותל, ובמקומו ינאם קצין החינוך הראשי שכבר הודיע לפני כמה חודשים שיש להוציא את הרבנים מטכסים כאלה. אין מקום לגמגום, מדובר בהחלטה נבזית ושפלה, פרי מנגנון צבאי רקוב, המצדיקה את הצהרות החמאס, שקבע כבר מזמן שמדינת ישראל אינה מכירה אלא בכוח. העובדה שצה"ל מנוהל ע"י רוב חילוני, מעניקה לחילוניות כח שהיא מנצלת עד תום. זו מציאות חברתית עגומה, שככל שתחלוף מהר יותר מהשטח ייטב לעמנו. כי על כל מי שבונה על כח לדעת, שביום מן הימים תמיד הכח עובר מחנה. והחוצפה מגיעה עד כדי כך, שמוציאים את הרב מרחבת הכותל, שריד בית מקדשנו, המקום הקדוש ביותר לעמנו מבחינה דתית, כדי להציב במקומו איש חילוני המראה סימני עוינות לתורה!! ואף אחד לא טרח לשאול מה הקשר בין מקום עבודת ה' כבית מקדשנו ובין חיילים קרביים (בפרט לשיטת צה"ל)?

כתוצאה מהחלטה בזויה זו, עמיתי ראשי ישיבות ההסדר יצאו להגנת הרבצ"ר, כאילו העניין הוא מעמדו של רבצ"ר זה או אחר. אבל לא היא. שורש הבעיה טמון במספר גורמים, אחרים לחלוטין. בטוחני שאין לצה"ל כיום שום התנגדות לרבצ"ר, במיוחד עתה שהצליחו למנוע ממנו דרגת אלוף כבעבר, וגם לכבול את ידיו ולמנוע ממנו כל מעמד מכריע בשאלות קרדינליות של החברה הצבאית ואף האזרחית.

שורש הבעיה נעוץ במקום אחר. מאז החלו ישיבות ההסדר להשתלב היטב בצבא, הלכה והתפתחה הערכה משמעותית כלפי בוגריהן, עד שהגיע איש אכול שנאת ישיבות ההסדר, באשר שנאה פסיכו-פתולוגית של כל הרבנים ממלאת את לבו, והנהיג, ואף הנחיל לבאים אחריו את עוינותו כלפי הכיפות הסרוגות, והוא אלעזר שטרן.

עדות אישית לכך יש לי ממפגש מאלף עם יורשו הראשון בראשות אכ"א. וכך היה המעשה: כחבר בגוף צבאי בכיר, בקשתי לפגוש אותו כדי לפתור בעיה של שני צעירים עולים חדשים. ומתי האיש קובע לי כתושב חיפה פגישה בקרייה? בשעה 6.45 בבוקר! הכוונה להניא אותי ממפגש זה הייתה כה ברורה, שהרל"שית שלו שאלה אותי אם אסתדר עם שעה כזו. כרב הטכניון, כראש ישיבת הסדר, כמרצה בכיר בשלושה תחומים שונים שאחד מהם הוא מתימטיקה, אמרו נא לי מי היה מעיז לקבוע לי, ואפילו לסתם אזרח פשוט פגישה בשעה כזו בהתחשב במרחקים? החלטתי להרים את הכפפה בכל זאת, והתייצבתי כבר בשעה 6.35. כמובן שהתבקשתי לחכות גם אחרי 6.45. אבל היה די שאציג שאלה ובקשה קטנה בנוגע לשני עולים צעירים, והנה טון השיחה נעשה ברוטאלי ואלים שאין כמוהו. והעובדה המעניינת ביותר היא שמפיו בקעו כל טיעוניו של שטרן, והיה נשמע באופן ברור כיצד הונחלה העוינות. נאלצתי לספוג ברוטאליות זו, כיון שהכח היה בידיו. בסופו של דבר, נקבע שעוזרו יעמוד אתי בקשר, וניפגש בנידון. אני מחכה זה קרוב לשבע שנים לאותה פגישה מיוחלת. עוד לא אבדה תקוותנו!! אחריו באו ראשי אכ"א, שכל אחד בתורו החליט החלטות המקשות על הצבור הדתי, בתחומי שמירת התורה ורוח התורה.

עתה מחליט ראש אכ"א (הרמטכ"ל?), שאין מקום לרב צבאי בכיר בטקס רשמי של גוף כזה"ל. ומי אמור להחליף אותו בטקסים? קצין חינוך ראשי, המחליט בין היתר שחינוך הקצונה בצה"ל גם בענייני יהדות, יתבצע מטעם 'מכון הרטמן' - מכון רפורמי מבחינה יהודית. מהיכן יונקת חוצפה זו של ראש אכ"א להחליט מי ילמד יהדות?! מי יכפה יהדות מסוימת על כל הקצונה של העם?! לכפות חילוניות על הדתיים זה כשר, ולכפות דתיות על החילוניים (שרובם מסורתיים) זה פסול?! מהיכן יונקת גישה מגועלת זו?! אין כאן קמצוץ, לא של יושר ולא של הגינות וצדק!!

אני קורא לכם, בעלי עמדה מיליטנטית זו: הפסיקו נא עם גישתכם הבולשביקית, לפיה כל צד אמוני הוא כפייה פסולה, אך כל כפייה אתיאסיסטית או סתם חילונית היא כשרה למהדרין! שנות החמשים חלפו, והתגובה של הצבור הדתי לגישה זו, עלולה להיות הרסנית לכל המדינה! מחובתי להעיד, שאם לא הייתי בן למשפחת רבנים, לאחר השירות הצבאי הראשון שלי כעולה חדש, לו הצטרפתי בשמחה אדירה ומתוך התלהבות בלתי מסוייגת, הייתי יוצא ממנו שונא צה"ל שנאה עמוקה, בגלל כפיותו האנטי-דתית ואף האנטי יהודיות. על אף היותי כבר אז חוקר ב'מכון וייצמן', הייתה זו משימה כמעט בלתי אפשרית, לשמור על חיים יהודיים על פי התורה במציאות הקיימת. כל זה התרחש בשנות ה-70.

ב"ה מאז צעדים רבים בכיוון הנכון נעשו, וחשבתי לתומי שכל זה מאחורינו, אך כנראה עדיין לא. לכן אני קורא לצה"ל להימנע מחזרה לאותם המקומות האפלים, אם חפצי חיים אנחנו וחפצי טובת עמנו ומדינתנו. עמיתי לא יעזו לומר דברים ברורים כאלה, מפחד שאכ"א יסגור את ישיבתם, ואין צל של ספק שיש מקום לפחד כזה, כי יש שישמחו לסגור ישיבות הסדר. כנצר לשושלת רבנים אין שיקול כזה ראוי בעיניי, ואף האיום לא יניא אותי מלמלא את חובתי ולומר את דעתי.

אם מישהו רוצה לכבד את מגילה העצמאות (על אף שהיא מסמך פרובלמטי ובעייתי שאין כמוהו, מבחינה אינטלקטואלית ויהודית), עליו לתת למדינתנו, ובראש לצה"ל, את האפשרות לבטא את יהדותה של המדינה. לא קצין חינוך שלעיתים מתיר את הבלתי נסבל, יוכל להיות האיש המייצג אותי כבן לעם ישראל. הדרכון הצרפתי שלי מסוגל לקשר אותי עם אנשים בעלי רמה אינטלקטואלית ואנושית לאין ערוך יותר גבוהה, אף אם הם חברים ב'אורנג'!

הרב ד"ר אליהו רחמים זייני
ראש ישיבת ההסדר חיפה